

Ornament de
bronz pentru
carul de luptă

GRECIA ANTICĂ

Text de
ANNE PEARSON

O EDIȚIE LITERA

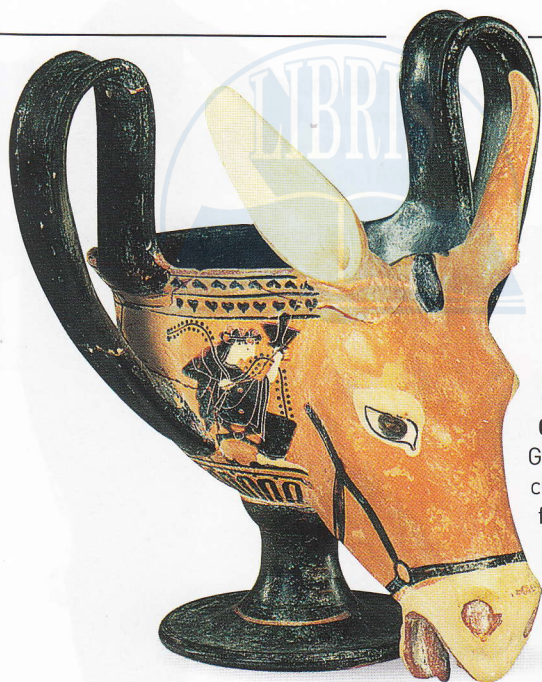
LIBRIS Cuprins

Lumea greacă	6
Minoienii	8
Micenienii	10
Până la Troia și înapoi	12
Expansiunea grecilor	14
Orașul Atena	16
Politica la Atena	18
Zei și zeițe	20
Festivaluri și oracole	24
Temple	26
Căminul	28
Femeile	30
Crescând în Grecia	32
Distracție și jocuri	34
La ospăț	36
O zi în oraș	38
Frumusețe grecească	40
Îmbrăcămintе	42
Jocuri grecești	44
Înțelepciune și frumusețe	46
Vase și veselă	48

Jucărie
pentru
copii

Agricultură și pescuit	50
Meșteșuguri, călătorii și comerț	52
Război	54
Orașul Sparta	56
Știință și medicină	58
Moarte și viață de apoi	60
Alexandru cel Mare	62
Știai că?	64
Personalități	66
Află mai multe	68
Glosar	70
Indice	72

Cupă cap de măgar

Grecii erau faimoși pentru ceramica superb pictată, folosită mai ales pentru păstrarea, amestecarea și servirea vinului. Această cupă specială, cu două toarte, are forma unui cap de măgar.

Hipocamp

Inel de aur decorat cu un hipocamp, cal de mare cu două picioare în față și cu coadă de delfin sau de pește.

Acropola

Situată în jurul citadelei numite Acropola, pe vârful unui deal, Atena (pp. 16-17) a fost principalul oraș din Grecia antică. Parthenonul, cel mai sacru templu al său, era închinat zeiței Atena.

Grecia și lumea largă

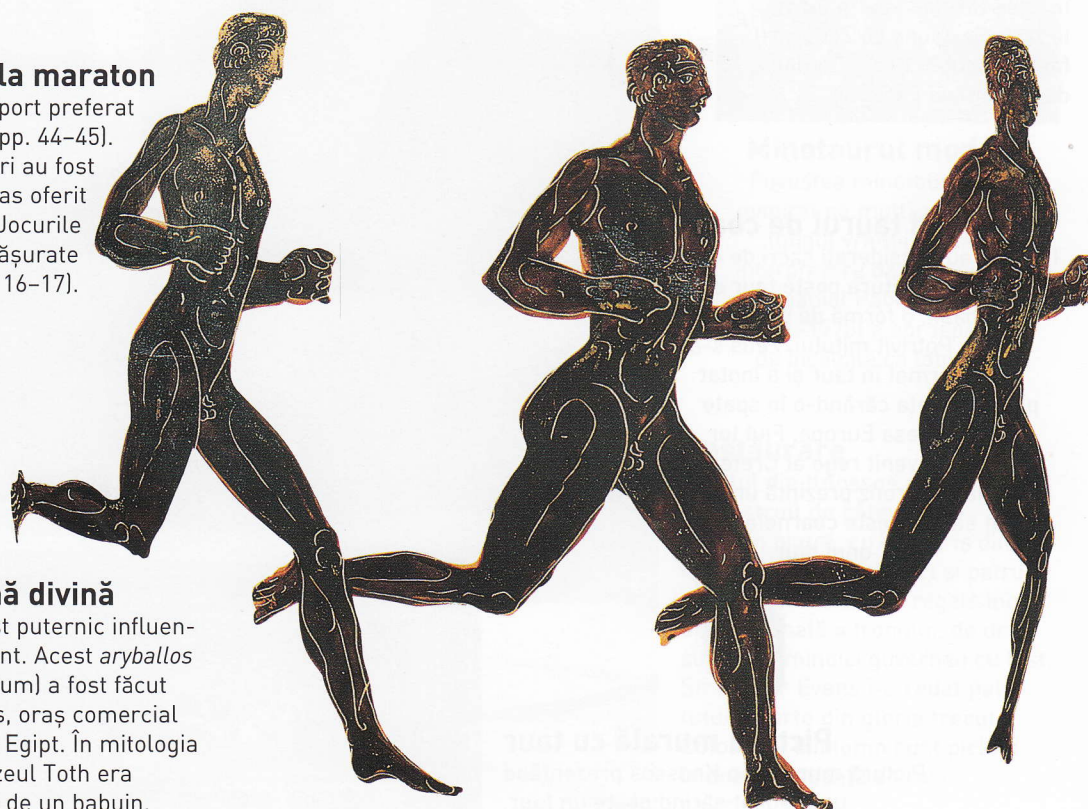
Tabelul prezintă mărirea și decăderea lumii grecești, din epoca minoică până la sfârșitul epocii elenistice. Evenimentele istorice sunt prezentate pe fundalul evoluției altor civilizații din Europa, Asia și America de Sud.

DATE Î.H.R.	2000-1500	1500-1100	1100-800	800-479	479-323	323-30
EVENIMENTE ÎN GRECIA	Civilizația palatelor cretane	Căderea orașului Knossos. Apogeul și declinul civilizației minoice.	Primele orașe grecești din Ionia	Primele Olimpiade. Coloniile grecești de la Marea Neagră/Sicilia. Invaziile persane.	Sparta controlează Peloponezul. Epoca lui Pericle. Ascensiunea Macedoniei. Viața lui Alexandru.	Războaiele succesorilor lui Alexandru. Cucerirea romană.
PERIOADĂ CULTURALĂ	Epoca Bronzului	Epoca Bronzului	Începutul Epocii Fierului	Arhaică	Clasică	Elenistică
EVENIMENTE MONDIALE	Civilizația de pe valea Indului în India. Regatul de Mijloc în Egipt.	Regatul Nou din Egipt. Imperiul Hitit. Dinastia Shang în China.	Civilizația olmecă în Mexic. Primele colonii feniciene.	Ascensiunea etruscilor în Italia. Fondarea Romei. Imperiul Asirian.	Confucius se naște în China. Buddha se naște în India. Imperiul Persan.	Dinastiile chineze Qin și Han. Civilizația Maya în America Centrală.

Alergători la maraton

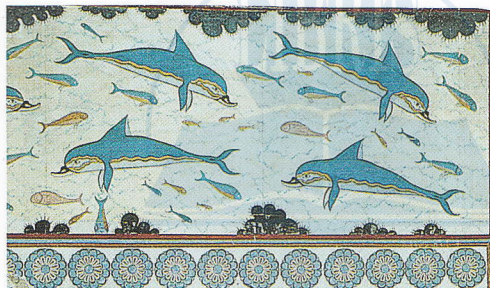
Atletismul era un sport preferat în Grecia antică (pp. 44-45).

Acești alergători au fost pictați pe un vas oferit ca premiu la Jocurile Panatenee, desfășurate la Atena (pp. 16-17).

Mireasmă divină

Grecia a fost puternic influențată de Orient. Acest aryballos (vas de parfum) a fost făcut la Naucratis, oraș comercial grecesc din Egipt. În mitologia egipteană, zeul Toth era reprezentat de un babuin.

Decorațiuni cu delfini

Palatele minoice erau decorate cu fresce, în care vopsea se aplica pe tencuiala udă. Această faimoasă frescă reprezentând delfini provine din apartamentele reginei din Knossos.

Minoienii

Insula Creta a fost căminul primei mari civilizații europene. Minoienii (numiți după legendarul rege cretan Minos) s-au stabilit aici încă de pe la 6000 î.Hr., atingând apogeul puterii între 2200 î.Hr. și 1500 î.Hr. Recoltele înfloreau pe solul mănăs, iar minoienii s-au îmbogățit din negoțul cu alte orașe din Epoca Bronzului. Minoienii au construit palate luxoase în mai multe locuri de pe insulă, cel mai important fiind acela din Knossos.

Rugăciune

Statuetă din bronz reprezentând un om rugându-se zeilor.

Creta

Harta prezintă poziția principalelor orașe și palate minoice, precum și situl unei vile impozante, la Hagia Triada. Majoritatea așezărilor erau construite aproape de mare. Oamenii de rând locuiau în case urbane sau în ferme, la țară. Se spune că Zeus ar fi fost crescut în Grotă Diktiană, de pe câmpia Lassithi.

Luând taurul de coarne

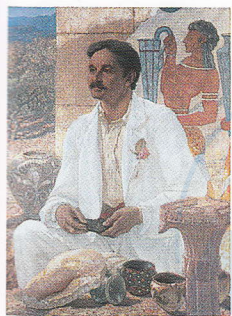
Taurii erau considerați sacri de către minoieni; săritura peste taur era, probabil, o formă de venerație.

Potrivit mitului, Zeus s-a transformat în taur și a înotat până în Creta cărând-o în spate pe prințesa Europa. Fiul lor, Minos, a devenit rege al Cretei. Figurina din bronz prezintă un băiat sărind peste coarnele unui taur.

Pictură murală cu taur
Pictură murală din Knossos prezentând un acrobat sărind peste un taur.

Descoperirea orașului Knossos

Arheologul englez Sir Arthur Evans (1851–1941) a descoperit palatul din Knossos în 1894. Ruinele sugerează că palatul avea sute de încăperi.

Tezeu și minotaurul

Potrivit legendei, prințul atenian Tezeu a mers în Creta să-l ucidă pe minotaur, monstrul mănăcător de oameni. Jumătate om și jumătate taur, minotaurul era ținut în Labirint. Coridoarele lungi și întortocheate de la Knossos semănau, probabil, cu un labirint.

Minotaurul modern

Povestea minotaurului i-a inspirat pe mulți artiști de-a lungul vremii. Această interpretare dată de pictorul spaniol Pablo Picasso (1881–1973) e aproape la fel de încălcată ca labirintul!

Restaurare

Palatul din Knossos a fost reconstruit de câteva ori. Zidit din piatră, cu acoperiș din lemn, el avea pe alocuri și patru etaje. Apartamentele regale includeau și o sală a tronului, de unde suveranii minoici guvernau cu fast. Sir Arthur Evans i-a redat palatului o parte din gloria trecută. Coloanele din lemn sunt pictate în aceeași nuanță de roșu ca originalele.